

2025

SANSKRIT — HONOURS**Paper : DSCC-1****(General Grammar and Metre)****Full Marks : 75***The figures in the margin indicate full marks.**Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.***Unit – I**

1. अधोदत्तेषु यथेच्छं पञ्च शब्दरूपाणि संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च लिख्यन्ताम्। 1×5
- (a) लता + द्वितीया - बहुवचनम्
 (b) साधु + सप्तमी - एकवचनम्
 (c) वारि + द्वितीया - द्विवचनम्
 (d) युष्मद् + पञ्चमी - बहुवचनम्
 (e) अदस् + पुंसि - चतुर्थी-एकवचनम्
 (f) त्रि + स्त्रियां - षष्ठी-बहुवचनम्
 (g) गुणिन् + तृतीया - द्विवचनम्।
2. अधोलिखितेषु यथाभिमतं पञ्च धातुरूपाणि संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च लिख्यन्ताम्। 1×5
- (a) √भू + विधिलिङ् - मध्यमपुरुषे एकवचनम्
 (b) √कृ + लृट् - परस्मैपदे उत्तमपुरुषे एकवचनम्
 (c) √सेव् + लोट् - मध्यमपुरुषे द्विवचनम्
 (d) √श्रु + लङ् - प्रथमपुरुषे बहुवचनम्
 (e) √दृश् + लट् - उत्तमपुरुषे द्विवचनम्
 (f) √गम् + लोट् - मध्यमपुरुषे एकवचनम्
 (g) √चि + लट् - प्रथमपुरुषे बहुवचनम्।

Please Turn Over**(5486)**

3. अधःप्रदत्तेषु यथाभिमतं पञ्च अव्ययानि अवलम्ब्य संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च वाक्यनिर्माणं करणीयम्। 2×5

- (a) प्रातः
- (b) कथम्
- (c) अलम्
- (d) झटिति
- (e) अन्तरा
- (f) सायम्
- (g) इह

4. अधोरेखाङ्कितेषु पदेषु यथेच्छं पञ्चानां कारकविभक्तिप्रयोगः सकारणं सूत्रोल्लेखपूर्वकं निर्णयः। 2×5

- (a) बालकः चन्द्रं पश्यति।
- (b) राजा सिंहासनम् अध्यास्ते।
- (c) वपुषा चतुर्भुजः।
- (d) अहं त्वां तृणाय न मन्ये।
- (e) पितुः गरीयसी माता।
- (f) गवां कृष्णा बहुक्षीरा।
- (g) चर्मणि द्वीपिनं हन्ति।

5. अधोदत्तेषु पञ्चानां विग्रहवाक्यं प्रदाय समासनाम लिख्यताम्। 2×5

- (a) यथाशक्ति
- (b) केशाकेशि
- (c) प्रियंवदा
- (d) अहिनकुलम्
- (e) सर्पहतः
- (f) शोकाग्निः
- (g) चक्रपाणिः

6. (a) निम्नलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां सन्धिकार्यं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च करणीयम्। 1×5

- (i) पतन् + तरुः
- (ii) विधौ + अस्तमिते
- (iii) विधुः + राजते
- (iv) मुनिना + उक्तम्
- (v) महान् + आग्रहः
- (vi) कवी + इमौ
- (vii) तत् + टीका

(b) अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां सन्धिविच्छेदः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च करणीयः। 1×5

- (i) देवर्षिः
- (ii) लघूर्मिः
- (iii) मुनिरयम्
- (iv) सज्जनः
- (v) गव्यूतिः
- (vi) सुबन्तः
- (vii) गवाक्षः

7. अधःप्रदत्तेषु यथाभिमतं पञ्चानां परिनिष्ठितरूपं प्रदेयम्। 1×5

- (a) अधि + √वस् + ल्यप्
- (b) √दृश् + क्त्वा
- (c) √अस् + शतृ
- (d) √सेव् + शानच्
- (e) गङ्गा + ढक्
- (f) लक्ष्मी + मतुप्
- (g) √मन् + क्तिन्

8. अधोलिखितेषु पञ्चानां व्युत्पत्तिः निर्णया।

1×5

- (a) करणीय
- (b) गतवत्
- (c) दाशरथि
- (d) प्रणत्य
- (e) पाठ
- (f) पक्व
- (g) वक्तव्य

9. निम्नलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां शुद्धरूपं समुल्लिख्य वाक्यानि पुनः लिख्यन्ताम्।

2×5

- (a) अद्य भवान् मम गृहे अधिवस।
- (b) प्राते द्विजाः सूर्यम् उपासन्ते।
- (c) वर्षायां गृहस्य निकषा जलमायाति।
- (d) अम्बे! देहि अम्बुं तृष्णार्ताय।
- (e) न बिभ्यन्ति शूरा व्याघ्रम्।
- (f) नाहं यशं लिप्सामि।
- (g) नक्ते जाग्रन्ति चौराः।

10. निम्नलिखितानां यथेप्सितं पञ्चानां विकल्परूपाणि लिख्यन्ताम्।

1×5

- (a) त्वाम्
- (b) शृणुमः
- (c) मतये
- (d) चिन्वः
- (e) अस्माकम्
- (f) मह्यम्
- (g) अष्टसु